

**Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü (ÇAY-KUR) Tarafından Çiftçilere
Yapılacak Destekleme Ödemeleri Üzerinden Gelir Vergisi Tevkifatı
Yapılıp Yapılmayacağı Hk.**

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	85550353-120.01.02.11[2024]-33078
Tarih	24.09.2024

T.C.

RİZE VALİLİĞİ

Defterdarlık Gelir Müdürlüğü

Sayı : E-20768057-120.01.02.11[2024]-33078

24.09.2024

Konu : Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü (ÇAY-KUR) Tarafından Çiftçilere Yapılacak
Destekleme Ödemeleri Üzerinden Gelir Vergisi Tevkifatı Yapılıp Yapılmayacağı Hk.

İlgi : 02.08.2024 tarih ve 46154 kayıt no.lu özegle talebiniz.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda; teşekkülünüzce, organik tarıma 2007 yılında başlanıldığı, 2010 yılından itibaren organik çay tarımını teşvik etmek ve üreticilerinizin gelir kayıplarını telafi etmek amacıyla, gerek alan bazlı gerekse ürün bazlı destekleme ödemesi uygulamaları yapıldığı, ürün bazlı destekleme ödemelerinde 2010-2015 yılları arasında %4, 2015-2023 yılları arasında ise %2 oranında gelir vergisi tevkifatı yapıldığı, Sayıştay Başkanlığınca yapılan denetimler sonucunda, ürün bazlı destekleme uygulamasının bazı olumsuzluklara yol açtığı, bu nedenle alan bazlı destekleme uygulamasına geçilmesi gerektiği yönünde görüş bildirildiği, bunun üzerine yönetim kurulunuzca alınan kararlar gereğince, 2024 yılı itibarıyla alan bazlı destekleme ödemesine geçilmesinin kararlaştırıldığı belirtilerek, söz konusu destekleme ödemeleri üzerinden gelir vergisi tevkifatı yapılıp yapılmayacağı ile gelir vergisi tevkifatının yapılmasının gerekmesi halinde, destekleme ödemelerine konu olacak zirai ürünlerin, ticaret borsalarına tescilli olmasının, yapılacak olan gelir vergisi tevkifatının, indirimli oranlar üzerinden uygulanıp uygulanmayacağına etkisinin bulunup bulunmayacağı hususlarında görüş talep edildiği anlaşılmış olup Defterdarlığımız görüşüne aşağıda yer verilmiştir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun Mükerrer 20/C maddesinde, "*Kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılan tarımsal destekleme ödemeleri gelir vergisinden müstesnadır.*" hükmü yer almaktadır.

Anılan maddede belirtilen "*kamu kurum ve kuruluşları*" ifadesinden; 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli cetvellerde sayılan kamu kurum ve kuruluşları ile bu Kanunda tanımlanan mahalli idarelerin anlaşılması gerekmektedir.

Mezkûr Kanunun 53 üncü maddesinde, çiftçilerin elde ettikleri zirai kazançların bu Kanunun 94 üncü maddesine göre hasılatları üzerinden tevkifat yapılmak suretiyle vergilendirileceği, aynı Kanunun 56 ncı maddesinde ise çiftçilere yapılan her türlü prim, risturn ve diğer şekillerdeki destekleme ödemelerinin çiftçilerin hasılatı sayılacağı hüküm altına alınmıştır.

Anılan Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında ise, fıkra da belirtilenlerin, maddede bentler halinde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dâhil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecbur oldukları hüküm altına alınmış olup, anılan fıkranın (11) numaralı bendinde de, çiftçilerden satın alınan ziraî mahsuller ve hizmetler için yapılan ödemelerden; 12/01/2009 tarihli ve 2009/14592 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca, hayvanlar ve bunların ürünleri ile kara ve su avcılığı ürünleri için %2, diğer zirai ürünler için ise %4, ticaret borsalarında tescil ettirilerek satın alınan hayvan ve hayvansal ürünler için %1, diğer zirai ürünler için ise

%2 oranında gelir vergisi tevkifatı yapılacağı belirlenmiştir.

Diğer taraftan, Genel Müdürlüğünüzün, 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine tabi, sermayesinin tamamı devlete ait olan ve tüzel kişiliğe sahip, faaliyetlerinde özerk ve sorumluluğu sermayesiyle sınırlı bir İktisadi Devlet Teşekkülü (İDT) olarak Tarım ve Orman Bakanlığının ilgili kuruluşu olduğu anlaşılmıştır.

Bu bağlamda, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli cetvellerde sayılmayan Genel Müdürlüğünüzce, doğrudan Genel Müdürlüğünüz bütçesinden karşılanmak suretiyle çiftçilere yapılacak tarımsal destekleme ödemelerinin, anılan Kanunun Mükerrer 20/C maddesinde belirtilen istisna kapsamında değerlendirilmesi mümkün bulunmamakta olup yapılacak söz konusu destekleme ödemeleri üzerinden Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesi kapsamında gelir vergisi tevkifatı yapılması gerekmektedir.

Öte yandan, destekleme ödemelerine konu olacak zirai ürünlerin, daha önceki safhalardaki alım-satım işlemlerinin, ticaret borsalarına tescil ettirilmek suretiyle gerçekleştirilmiş olması, Genel Müdürlüğünüzce yapılacak destekleme ödemeleri üzerinden yapılacak gelir vergisi tevkifatının indirimli oranlar üzerinden uygulanması sonucunu doğurmayacaktır.

Ancak, Tarım ve Orman Bakanlığınca, üreticilere destekleme ödemesi yapılması amacıyla söz konusu Bakanlığın bütçesinden, doğrudan üreticilere ödeme yapılmak üzere Genel Müdürlüğünüze kaynak aktarılarak tarımsal destekleme ödemelerine aracılık edilmesi durumunda ise üreticilere yapılacak ödemeler üzerinden gelir vergisi tevkifatı yapılmayacağı tabiidir.

Bilgi edinilmesi rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 11.09.2026